

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays:

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 32. — ŠTEV. 32.

NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 7, 1913. — PETEK, 7. SVEČANA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Bolgarska zmaga na Gallipoli. Albanci prodirajo proti Skoplju.

GRĘKO BRODOVJE NAPADE CARIGRAD OD MORSKE STRANI. — TUJEZEMCI NE SMEJO ZAPUSTITI DRINOPOLJSKE TRDNJAVE. — BOLGARI ZMAGUJEJO NA CELI ČRTI.

RODOSTO V PLAMENIH.

30.000 ALBANCEV NA POTI PROTI TRDNJAVI SKOPLJE, KATERO SO ZASEDLI SRBI. — ZASTOPNIKI VELEVLASTI SI PRIZADEVAJO DOSEČI SPORAZUM MED TURKI IN BOLGARI.

Sofija, Bolgarsko, 6. februar. — Še nikdar v zgodovini prijetelj Turško armado na polotoku Gal- sluhaj, da bi pod takimi pogoji lipoli, katera brani Dardanele so, zapustili tuješi kako oblegano trdnjavo. Bolgarska vlada ima pa tudi veliko vzrokov, da tega ne dopusti. Ta stvar bi imela silne neprilike za Bolgare.

Carigrad, Turčija, 6. februar. — Turški časopis "Le Ture" je prinesel danes poročilo, da koraka 30.000 Albancev proti trdnjavi Skoplje, katero so zasedli Srbi, hoteli mesto prejkomogoče osvojiti. Veliki vezir Šefket paša se skrivoma posvetuje z Bolgari, da bi se sklenili poseben mir. Ostali zavezniki pod nobenim pogojem nočijo miru in tako se splošen položaj na Balkanu kaj lahko poslabša za obe stranki.

Brezzična brzjavka je danes poročila turški vladi, da Bolgari še bombardirajo Drinopolje, toda kroglice nimajo posebnega uspeha. Vse, da je 800 Turkov vdrlj iz trdnjave, je nenesljivo. Osman Nizami paša, turški ministrski delegat, je danes zopet zavzel svojo službo v Berlino, kot poslanik turške vlade. Rešad paša in njegov tovarš sta še ostala v Londonu.

Hasan Rizza, poveljnik skutarške garnizije je baje mrtev, toda novica še ni potrjena.

Solin, Makedonija, 6. februar. — Riuks, kapitan francoske vojnega ladje in njegovi častniki so potrdili, da so vsa poročila o bolgarskih in grških grozovitostih nato, ki je tudi, da začeno iz Dardanskih trdnjav napadati Bolgare, kar bi bilo zelo slabo zanje, ker bi moral odvračati napade na druge strani.

London, Anglija, 6. februar. — Glavni namen bolgarske armade je sedaj jasen. Prizadeva si doseći Dardanele, da bi imelo grško brodovje potem prostot pot v Marmarsko morje. Če se jim enkrat to posreči, bodo začeli Grki obstrelijeti turško glavno mesto iz morske strani. Bolgarske kolone prodirajo proti mestu Gallipoli in so, sodeč po najnovnejših poročilih, že zasedle vasi Medeste, Kavak in Bulair. Bolgari še niso prišli s kako vejo turško silo v doto. Glavna moč Turkov, obstoji iz 70.000 mož se drži v severnem delu polotoka Gallipoli. Mogode je tudi, da začeno iz Dardanskih trdnjav napadati Bolgare, kar bi bilo zelo slabo zanje, ker bi moral odvračati napade na druge strani.

London, Anglija, 7. februar. — Kakor poroča carigrajska dopsnik "Times", je bombardirala turška mornarica bolgarske posadke pri Rodosti.

Najnovješče poročilo pravi, da so se Bolgari včeraj ponovno umaknili in začeli trdnjavo Rodosto.

London, Anglija, 7. februar. — Turške čete so danes zasedle Čatalsko železnično in vse višine, ki prikrivajo pozicije levega turškega krila. Oficelno je znano, da Turščija zahteva \$25.000.000 posojila. (Kje ga bode dobila, je nenaštev.)

Turška križarka "Messudiah" in dve torpedni ladji so odšle v Črno morje, da bi preprečile ukrcanje čet pri Trapezantu nedaleč od Midie.

Scfija, Bolgarsko, 6. februar. — Med Bolgarsko in Grško je nastal spor o delitvi vojnega plena. V to svrhu je odšel danes grški vojni predstavnik Venizelos v bolgarski glavni vojni stan. Dolgo časa se je posvetoval s bolgarskim ministriškim predsednikom in kraljem Ferdinandom. Baje so sporazumi.

Prenagljena pomlad v Franciji. Policijski načelnik — umobolen. Chicaga, III. 6. februar. — Bivšega policijskega načelnika Shippy iz Chicaga so spoznali umobolnim ter ga odvedli v državno umobolnico v Kankakee.

VOJNA NA BALKANU.

Došla sta nam 5. in 6. sečitek znamenitega dela "Vojaka na Balkanu". V teh dveh zvezkih pričenjata pisatelj s popisom vojne same. Zadnja zvezka nikakor ne zaostajata za prvimi štiri. Sečitek krasi 44 krasno izvedenih slik in zemljidevidov. Za dolge zimsko včereti, ko se prerezava dnevne dogodke v domovini in tujini, si ne moremo mislit lepošča čita kot je ravno to deло, v kojem se nam predčuje južna borba naših bratov, balkanskih Slovanov. Vseh šest zvezkov stane 90 centov, torej vsak posamezni 15c. Delo se nadaljuje. Naroci se pri SLOVENIAN PUBLIC PUBLISHING COMPANY, 82 Cortlandt St. New York City, N. Y.

Smodnišnica sletela v zrak. Bruselj, Belgija, 6. februar. — Državna smodnišnica v West-Ghent je danes zjutraj zletela v zrak. Veliko delavec je ubitih, še več pa ranjenih. Tudi škoda je ogromna.

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNIČA, katero je izdala Slovenian Publishing Co. v New Yorku, je na potu. Kdo jo želi imeti, naj se naroči način na kakor hitro dojde, mu je pošljemo. Cena \$1.00.

Slovenian Publishing Co., 82 Cortlandt St. New York City, N. Y.

Današnja slika nam kaže governerja države New York, ki je zavzel čudno stališče v prepričaju zgradbe nove podzemne železnic v New Yorku. Radi te gradbe je prišlo do velikanske polemike v newyorških listih, ki so skoraj vsi proti temu, da se podeli koncesije mogočni finančni skupini milijonarja Morgana, ki bi seveda naredila pri tem dobro kupcijo. Listi so dosegli do sedaj toliko, da je izdal sodnik Davis ustavno povelje proti signaciji kontraktov.

Naselniška predloga.

Predsednik bo najbrž vetril novo naselniško predlogo. — Utis delegacije na Tafta.

Washington, D. C., 6. februar. — Trdno prepričanje vseh, ki so se danes udeležili triurnega posvetovanja v Beli hiši, je, da bo predsednik Taft vetril Burnett-Dillinghamovo naselniško postavljati.

Istega mnenja je tudi kongresnik Curley, ki je vselej zelo energično nastopil proti sovražnikom naseljevanja.

Definitivno se predsednik Taft še ni odločil. Velik utis pa so na praviti nazaj izvajanja nasprotnikov nove postave, da namreč slednja ne bo zadrževala pustolovcev, anarhistov, trgovcev s človeškim mesom in drugih podobnih eksistenc, da bo pa onemogočila dostop močnim, delazmočnim ljudim, kakršnih potrebuje dežela.

Podrobno se je informiral Taft, kako se naseljenci v tej deželi naprej izobražujejo. Potom statiške se mu je dokazalo, da si leti v kratkem času pridobe več znanja, kot ga zahteva dolobna nove postave.

Delegacija je štela več kot 200 ljudi ter so bili zastopani vsi slovji in inozemstvu rojenega prebivalstva.

Nic ženskih odvetnikov na Rusku.

Petrograd, Rusija, 6. februar. — Državni svet je danes zavrgel predlogo dume, ki daje ženskam pravice izvrševati odvetniško prakso. Za predlogo so bili skoraj vsi priznani juristi in vse napredno časopisje. Justični minister in starejša generacija državnikov pa je bila proti temu, da se podeli ženskam je nadaljnje pravice.

Družinska žaloigra.

Zbesneli mož ubije ženo s sekiro in nožem ter si nato sam sebi pre-reže vrat.

V napadu besnega ljubosumja je zakljal včeraj Abraham Spear, 47letni pleskar svojo dvajset let mlajšo ženo Ido ter si nato zadal globoko rano na vratu. Umirajočega so prenesli v Gouverneurino.

Zaloigra se je odigrala v stanovanju para, na št. 247. Eldridge St. v New Yorku. S težko sekiro je Spear prekel svoji ženi glavo, ji nato strašno razmasaril obraz ter ji konečno z močnim udarem skoro odsekal glavo od telesa. Nato se je spravil na samega sebe. Našli so ga ležečega čez mrtvo truplje žene. V desnični je krčevito stiskal sekiro, v levici pa britev.

Spear in žena sta prišla pred letom dni iz Rusije. Zadnji čas sta se vedno prepričevali. Vzrok prepričanja je bil ljubosumje, ki se je še povzelo ker je bil mož brez dela. Grozoviti prizor je opazoval skozi luknjo ključavnice sosed, neki Miachieri Parla. Ker so pa

bila vrata zaklenjena, ni mogel priti na pomoč. Razdejanje v sobi je kazalo, da se je skušala nešrečenim z vsakovrtnim pohištvo upravit napadov zbesnega moža.

Castro pri Sulzer-ju.

Albany, N. Y., 6. februar. — Danes je obiskal general Cipriano Castro govoril Sulzer-ja. Govoril je nekaj minut z njim ter si nato ogledal kapitol. Popoldne se je vrnil v New York. Sulzer je Schuetzenhall na 8. iztočni cesti v New Yorku. Na zborovanje so dovoliti Castro izkrcanje, ako je vabljeni vsi Slovenci in Slovenke, ki pripadajo tej obrti.

Razmere v Salvador.

Po celni republike Salvador je proglašeno obsedno stanje. — Poslana Tafta in Knoxu.

Washington, D. C., 6. februar. — Po republike Salvador je proglašeno obsedno stanje. Zdravstveno stanje predsednika Araujo je opasno, dasiravno je izmed petih strelov le eden zadel cilj. Predsednika je napadlo pet mož. Predno so zbežali, je eden teh sunil z nožem ter si nato sam sebi pre-reže vrat.

Washington, D. C., 6. februar. — Po republike Salvador je proglašeno obsedno stanje. Zdravstveno stanje predsednika Araujo je opasno, dasiravno je izmed petih strelov le eden zadel cilj. Predsednika je napadlo pet mož. Predno so zbežali, je eden teh sunil z nožem ter si nato sam sebi pre-reže vrat.

Poslanik — član razsodišča. London, Anglija, 6. februar. — James Bryce, angleški poslanik v Washingtonu, je bil imenovan članom permanentnega razsodišča v Haagu. Diplomat nastopi svojo novo službo šele avgusta meseca, ko odstopi 80letni Sir Cecil Spring-Rice.

Shod slaminarjev.

Prihodnjo nedeljo, dne 9. t. m. se vrši seja slovenskega odseka slaminarske unije v dvorani Schuetzenhall na 8. iztočni cesti v New Yorku. Na zborovanje so dovoliti Castro izkrcanje, ako je vabljeni vsi Slovenci in Slovenke, ki pripadajo tej obrti.

Najnovejša razkritja o policijskem graftu.

Policijski komisar Waldo nastopi ter suspendira enega nadzornika in tri kapitane.

PRIZNANJE WALSHA.

Slednji hoče pred veliko poroto razkriti ves sistem grafta. — Vi soke glave zapletene.

Vsled priznanja kapitana Walsha je policijski komisar Waldo v New Yorku odstavljal od službe in specijalni inspektor Sweeney-a in tri kapitane, ki so zapleteni v graftarsko aferto. Okrožni pravnik Whitman je včeraj zaslišal policista John Hartington-a, ki je potrdil priznanja arretiranega policista Foxa in kapitana Walsha. Popoldne je bil Whitman zopet v stanovanju kapitana Walsha, kjer mu je slednji natančno opisal graftarske metode, ki jih je bil uporabljal na svoji policijski stacijski in ki so v rabi tudi pri drugih policijskih oddelkih.

Dunaj, Avstrija, 6. februar. — Iz Carigrada je prispela sem senzacionalna brzjavka. Kakor smo že poročali, je postal avstrijski cesar Franjo Jožef I. ruskiemu carju v Carsko Selo princa Hohenlohe-Schillingsfürst z lastnoročnim pismom. V nekem zborovanju skriveni družbi "Pravil Rusov", je bilo sklenjeno, da ga morajo umoriti. Izvili so se poseben odber, kateri je prevzel vso nalogo v svoje roke. K sreči jim je policija še pravčno prisila na sled in prepričila napad. Misli so namreč, da bi se z onim pismom dosegel sporazum med Rusijo in Avstrijo, kar jim pa nikakor ni po volji, ker hočejo vojno.

Dunaj, Avstrija, 6. februar. — V Pragi, Česko, je nenadoma obzal krčmar Husak in ker ni mogel več skrbeti za svojo družino, se mu je pojavila v glavi strašna misel. Po noči je vstal in odpril plin v sobi. Ko je drugi junek izjavil, da ne more dati brez dovoljenja distriktnega pravnika nikakih informacij. To je sporocil Newburger Waldu, ki se vrnil k Whitmanu po dovoljenju ter se vrnil k Walshu, kjer je dobil vse potrebne vnosnike.

Dasiravno je kapitan Walsh imenovan Whitman in enega najvišjih uradnikov v policijskem glavnem stanu, se proti temu ni še nic ukrepljeno, ker primanjkuje zadostnih dokazov.

Priznanje Walsha ni prišlo neprizakovano. George Sipp se skušal z začetki varovati, ker je bil njegov osebni prijatelj. Ko pa je zvedel, da sta Walsh in Sweeney povzročitelja otožb, vselej kaj je bil aretiran, je Sipp seveda pustil vse obzire na stran. Dasiravno je Walsh bolan, bodej baje vendar nastopil pred veliko poroto.

Slepomislenje se pričenja.

Hamburg, Nemčija, 6. februar. — Slepomislenje atlantskega parniškega trusta proti kanadski parnobi držbi se je pričelo. Nemške in holandske linije so danes objavile, da so znižale cene za potovanje v medkrovu iz Evrope v Kanado od \$40 na \$30. Tudi Avstro-ameriška proga je znižala cene medkrovu, kot smo že poročali ter uredila redni promet med Trustom in Kanadom.

Preteča stavka krojačev v Bufalo.

Buffalo, N. Y., 6. februar. — Od rezultata danes uvedenega glasovanja, kojega se v udeleži 4000 krojačev, je odvisno, ali naj se poveča s stavko ali ne. Verjetno pa je, da pride do stavke. Krojači niso še formulirali svojih zahtev glede povisjanja mezd in skrajšanja delavnega časa. Tovarnarji izjavljajo, da niso prevzeli nikakih del in New Yorka, da pomorejo tamošnji kolegov, ki pa ne razumejo, da je tudi delavec človek, da tudi on mora biti plačan za svoje delo!'

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

50 kron	za \$	10.30
100 kron	za	20.45
200 kron.	za	40.90
300 kron.	za	61.35
400 kron	za	81.80
500 kron	za	102.20
1000 kron	za	204.00
2000 kron	za	407.

Intercorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

MUDRNIKI

Uradničnik: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57 Bradfords, PA.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveline, Minn. Box 841.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 454.
Vzročni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1204 84. M. & G. St.
Muzikant: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 106.

Zaupnik: Alojz Virant, Lorain, Ohio, 1700 E. 29th St.

VRHNOVI ZDRAVINI:

DR. KARLIN E. IVANC, Edelst. Ill., 200 No. Chicago St.

MUDRNIKI:

ALICE KEREMEJC, Ballida, COJO, Box 829
 MIHAEL KLOBUCHAR, Cannet, Mich., 115 — 11th St.
 FREDERIC SPENCER, Kansas City, Kan., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KEREMEJC, Dardine, Pa., Box 188.
 FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 718.
 MARTIN KOCHNEVAR, Pueblo, Colo., 1118 Main Ave.

Vsi dopisi naj se podlajijo na glavnega tajnika, vse besede posiljajo po glavnemu blagajniku Jednoti.

Hedutne gledali: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRAJSKO.

Lovski blagor. Znan medvedar Ivan Rus iz Brež pri Ribnici je ustrelil 18. jan. v Veliki gori staro medvedko. Trikrat je to streli v vsakokrat dobro zadel. Prva krogla na daljavo 85 m je zadela v prsa, druga in tretja pa v levi bok. Težko ranjena se je poizkušala postaviti v bran, a so jo prej zapustile moči.

Mati in sin isti dan umrla. * V Kranju je 26. jan. umrla Josipina Bodnarjeva, stara 69 let; v Škofji je pa tudi isti dan umrl njen sin Anton Bodnar, hišni posestnik in strojekodvoda državnega železnice.

Delavsko gibanje. 21. jan. se je z južnega kolodvora v Ljubljani odpeljalo v Ameriko 50 Slovencev, 16 Kočevarjev, 29 Mace donecev in 17 Hrvatov, nazaj je prišlo pa 40 Hrvatov. Z Dunajem se je povrnilo 16 Kočevarjev.

Mrtvoud zadel je 21. jan. na Hrvatskem trgu v Ljubljani 52-letnega pleskarja in posestnika Ivana Črneta iz Most. Ker je obdelal na trgu nezavesten, so ga prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Med ženskami. Dne 21. jan. sta se na Operski cesti v Ljubljani speli dve delavki in je med regijanjem ena pograbila za ločen in ga svoji nasprotnici vrgla s tako močjo v glavo, da je ta moralis iškat zdravniške pomoči.

Žrtev žganja. Jakob Čimžar, bajtar v Oreohovljah v občini Predoslje, je bil straten žganjar. Pred par dnevi se je preprial svojo ženo, kateri je z nožem v roki zagrozil: "Najpreje bom s tem tebe potem pa se sebe!" Žena, ki se je te grajujoča zbalila, je zbežala s stirimi otroci v Predoslje. Okoli 8. ure zvečer sta prišla domov 18 let starca hči Ivana in njen 16letni brat Fran in našla v sobi na nekem tramu očeta obešenega. Ker sta se očeta bala, sta šla klicati v vas Miho Košneka, tovarniškega delavca, kateri je obešenega odrezal; pa je bilo že prepozno in vsi poskusi ga zopet oživiti so bili zanani. Zapustil je ženo in osem nepreskrbljenih otrok v starosti od 6 do 18 let. Prokleti pijačevanje!

PRIMORSKO.

Deček izginil. 11letni Ivan Meršnik, sin železničarja, bivajočega v Škofkih št. 12 v Trstu, je šel dne 13. jan. zjutraj, kakor navadno, v šolo. Na potu iz šole pa je izginil. Ni ga še bilo domov do 18. jan. Morete si misliti strah, ki ga trpe ubogi starši.

Vlom v vilo. Neznami lopovi so vlonili v Pradejovo vilu v Bertolki pri Kopru. Obrnili so vse narobe in odnesli razne oblike in pleti v vrednosti nad 500 K. O vlonileh ni nikakega sleda.

Tatvina na železnici. V potniških vozovilih državne železnice se nahajajo avtomati, kjer se za 10 ali 20 vin. ki se vržejo v avtomat, dobi kos mila ali kakši sladkorčki itd. Železniški uslužbenec Josip Hofer, star 38 let, rodom iz Stajerskega, je s ponarejenim ključem odpiral te avtomate od 11. julija pa do 22. oktobra l. l. vsega skupaj ukradel iz njih znesek 216 K. Hofer, ki so ga pred kramkom v Trstu aretirali, je prisilno svoje dejanie.

Zblaznel je. Ko je te dni prispevala v tržaško luko "Martha Washington", so poklicali na la-

peljali so ga v bolnišnico, kjer je pa kmalu mato umrl.

Poboj v Dekanah. V neki goštini so se med plesom sprli fantje, pri čemer je bil 20letni mazarski pomočnik Furlanič smrtno nevarno ranjen s srhom. Vzrok prepriča ljubosumnost. Smrtno ranjenega Furlaniča so prepeljali v bolnišnico v Trst.

Zastrupil se je v Trstu 39letni trgovski potnik Viljem Jes z otovo kislino. Prepeljali so ga v brezupravnem stanju v bolnišnico.

V Gorici so se ustanovila toli potrebna slovenska otroška zabavica, katere vodi društvo "Mladinoljub", ki se je nalašča za to ustanovilo. V "Malem domu" in starem semenišču se zbira vsako nedeljo blizu 100 otrok.

Smrtna kosa. Na Vrsnem, v Gregorčičevem rojstnem kraju, je umrl Andrej Sivec, star 89 let, oče vadniškega učitelja v Gorici Frana Siveca.

Enakopravnost. Zeleznika uprava je dala v Gorici na kolodvor razobesiti razna naznana samo v nemškem in italijanskem jeziku. Kakor da bi v Gorici in okolici ni bilo nobenih Slovencev.

Poročil se je Anton Arrigler, učitelj v Kojskem, z gdē Valerijo Savli iz Št. Petra pri Gorici.

ŠTAJERSKO.

Štajerski deželni zbor. Gradec, 18. jan. Nemško-nacijskimi poslanci so prosili Claryja, naj izposluje pri Sloveneh, da se omogoči zasedanje štajerskega deželnega zabora. Clary je že res tudi govoril z deželnim odbornikom Robičem in poslancem Koroščem in ju je prosil, naj Slovene prenehajo obstruirati. Nemški nacijski so vse tri mrtve. Zakurili so si zvečer peč in da bi se ta prehitro ne shladila, so zaprli odvod v dimnik. V sobi se je nabral prenogov plin, ki jih je umoril.

Umrla je gospa Pavla Giannoni, soprga ravnatelja realne gimnazije v Beljaku.

Smrt na ženitovanju. V Bistrici pri Pliberku se je vrnilo v gosta stolna Marka Plečnikova, po domače Serceja, ženitovanje, katerega se je udeležil tudi posestnik Josip Hutter. Hutter je bil zelo dobre volje in se je kmalu poslovil. Nekaj po njegovem odhodu pa ga je našel gostilničar na dnu stopnice mrtvega. Bil je ranjen na glavi in iz ust mu je tekla kri. Hutter se je bržkotno opotekel na stopnicah in padel.

Zblazneni potnik. V neki hotel v Beljaku je prišel ob 2. zjutraj tuj potnik in si najel sobo. Zjutraj je začel v sobi razbijati. Ko je prišla na poziv policijske straže, juri razgrajači ni hotel odpreti vrat, marvej je rekel, da se ne udu, ker ga preganjači zaradi nekega umora v Solnogradu. Policija je odprla s silo vrata, blazne so oblekli v prisilni jopič in ga odpeljali v opazovalnico. V sobi so našli vse razbito. Kdo je ta potnik, ne vedo, gotovo pa je, da ni prišel iz Solnograda in se tam tudi ni izvrnil noben umor.

Umrl je v Celovcu hišni posestnik in tovarnar dežnik cesarski svetnik Karel Formara, star 71 l.

Nova garnizija. Občina v Zagradovgradu se je zavezala, da sezida na svoje stroške vojašnico in potrebine objekte, kjer se nastanijo ena gorska topničarska

divizija s 170 konji in en eskadro tren.

Vohun. Iz zapora v Celovcu je ušel Emil Droutx iz Lyonu na Francoskem, ki je bil osušljiven volumtva. V Pontalbu so ga pa že dobiti, ravno ko je nameraval prekoračiti mejni most in pobegnuti v Italijo.

Berač rešitelj. Neki berač je šel 18. jan. zvečer k posestniku Kehlmu nedaleč od Beljaku, da prosi za miločino. Ko je prišel pred hišo, začutil je hud surad po dinu, odpel je s silo vrata in našel celo družino že skoro zadušeno. Gospodinja je zakurila peč, predno je šla družina spat in začela bržkotno iz neprevidnosti dimnik.

Iz Maribora. Novi dravski most bodo otvorili najhrje že meseca maja z velikimi slovesnostmi. Po mestu se govori čelo, da bo povabljien k otvoritvi en član cesarske rodotvorne.

Iz Gradca poročajo, da se je ustrelil s službenim revolverjem neki četovodja 22. topničarskega polka v kolodvorski vojašnici.

Iz Št. Pavla pri Preboldu poročajo: Tovarniška delavca Cestnik in Žuža sta se ženila pri vidovi Mariji Goršek v Šeščah. Ker pa je vdova zavrnila enega in drugega, sta sklenila se skupno nasheečevati. Udrila sta v hiši pri Gorškovi, natepla vdovo in injuna otroka ter vse razbila, kar jima je prišlo pod roke. Orožniki so ju zaprli.

Iz Maribora. Novi dravski most bodo otvorili najhrje že meseca maja z velikimi slovesnostmi. Po mestu se govori čelo, da bo povabljien k otvoritvi en član cesarske rodotvorne.

Iz Radgona poročajo, da je gospodinja Menda dobila težke opekline vsled neprevidnega ravnjanja s špiritem. Nalivala je v stroj špirit, a ta se je vnel, stekljenica se je razpolila in Menda je dobila na glavi hude opekline.

Iz Koroške. Koroška posebnost. Št. Rupert pri Velikovecu. V letu 1912 je bilo v župniji rojenih 54 otrok, od teh 28 zakonskih in 26 nezakonskih.

Znak slabih časov. Zastavljalica v Celovcu je tako prenapolnjena, da blekle in perila zaviljajo.

Nesreča. Na železniškem mostu čez Dravo pri Beljaku je dohitel vlak nekega vojaka loveca, ki se ni mogel pravocasno umakniti in strai ga je pritisnil ob ogrado ter ga hudo poškodoval. Odpeljali so ga z vlakom na kolodvor in oddod v bolnišnico.

Koroško. Koroška posebnost. Št. Rupert pri Velikovecu. V letu 1912 je bilo v župniji rojenih 54 otrok, od teh 28 zakonskih in 26 nezakonskih.

Podružnica. Zastavljalica v Celovcu je tako prenapolnjena, da blekle in perila zaviljajo.

Nesreča. Na železniškem mostu čez Dravo pri Beljaku je dohitel vlak nekega vojaka loveca, ki se ni mogel pravocasno umakniti in strai ga je pritisnil ob ogrado ter ga hudo poškodoval. Odpeljali so ga z vlakom na kolodvor in oddod v bolnišnico.

Tatvina v prosti luki v Trstu. V starji prosti luki so videli neke možkarja, ki je vrgel čez zid neki zavoj, katerega je na drugi strani pobrala neka ženska. Pozneje se je izkazalo, da je bilo v zavoju 5 kg sladkorja. Sladkor je bil seveda ukraden, tak je pa bil 40letni dinar Anton Roje iz Dekanov, stanujoč v Zg. Čarholi št. 67. Ženska pa je bila njegova žena Marija. Roje so aretirali, zeno pa po zasišjanju izpustili.

Samomor vojaka. V Bojanu se je prerazil vojak Esel z britvijo vrat. Služil je že drugo leto. Pre-

Učiteljica, upraviteljica in zopet učiteljica. Pred kratkim se je pripeljal slučaj, ki je le na Koroskem ali kvečenje se na Tirolskem mogoče. Neki okrajni solski svet je namreč imenoval za supljenje na ljudski šoli neko bivšo učiteljico, ki pa je bila zadnjih 10 let upraviteljica v gospodinju v nekem farovu. Proti temu imenovanju je protestiral javno odbor koroške deželne učiteljske zveze. Stvar je prišla tudi v časopise. Ko je zvedel o tem slučaju deželni predsednik dr. pl. Fries, je to imenovanje kratkim potom razveljavil.

Zastrupil se je v Trstu 39letni trgovski potnik Viljem Jes z otovo kislino. Prepeljali so ga v brezupravnem stanju v bolnišnico.

V Gorici so se ustanovila toli potrebna slovenska otroška zabavica, katere vodi društvo "Mladinoljub", ki se je nalašča za to ustanovilo. V "Malem domu" in starem semenišču se zbira vsako nedeljo blizu 100 otrok.

Samomor vojaka. V topničarski vojašnici v Beljaku se je nstrelil vprsto svojih tovarišev topničarske zveze. Stvar je prišla tudi v časopise. Ko je zvedel o tem slučaju deželni predsednik dr. pl. Fries, je to imenovanje kratkim potom razveljavil.

Samomor vojaka. V topničarski vojašnici v Beljaku se je nstrelil vprsto svojih tovarišev topničarske zveze. Stvar je prišla tudi v časopise. Ko je zvedel o tem slučaju deželni predsednik dr. pl. Fries, je to imenovanje kratkim potom razveljavil.

Smrtna kosa. Na Vrsnem, v Gregorčičevem rojstnem kraju, je umrl Andrej Sivec, star 89 let, oče vadniškega učitelja v Gorici Frana Siveca.

Trte premogovega plina. V celovski okolici so stanovno skupno v eni sobici Tržačani 50letna perica Helena Oblakovna, njeni hči Katarina in njen zet Silverster Gratzter. Te dni so našli v sobici vse tri mrtve. Zakurili so si zvečer peč in da bi se ta prehitro ne shladila, so zaprli odvod v dimnik. V sobi se je nabral prenogov plin, ki jih je umoril.

Umrla je gospa Pavla Giannoni, soprga ravnatelja realne gimnazije v Beljaku.

Štajerski deželni zbor. Gradec, 18. jan. Nemško-nacijskimi poslanci so prosili Claryja, naj izposluje pri Sloveneh, da se omogoči zasedanje štajerskega deželnega zabora. Clary je že res tudi govoril z deželnim odbornikom Robičem in poslancem Koroščem in ju je prosil, naj Slovene prenehajo obstruirati. Nemški nacijski so vse tri mrtve. Zakurili so si zvečer peč in da bi se ta prehitro ne shladila, so zaprli odvod v dimnik. V sobi se je nabral prenogov plin, ki jih je umoril.

Smrt na ženitovanju. V Bistrici pri Pliberku se je vrnilo v gosta stolna Marka Plečnikova, po domače Serceja, ženitovanje, katerega se je udeležil tudi posestnik Josip Hutter. Hutter je bil zelo dobre volje in se je kmalu poslovil. Nekaj po njegovem odhodu pa ga je našel gostilničar na dnu stopnice mrtvega. Bil je ranjen na glavi in iz ust mu je tekla kri. Hutter se je bržkotno opotekel na stopnicah in padel.

Zblazneni potnik. V neki hotel v Beljaku je prišel ob 2. zjutraj tuj potnik in si najel sobo. Zjutraj je začel v sobi razbijati. Ko je prišla na poziv policijske straže, juri razgrajači ni hotel odpreti vrat, blazne so oblekli v prisilni jopič in ga odpeljali v opazovalnico. V sobi so našli vse razbito. Kdo je ta

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania.

a sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL BOVANEC, R. F. D. No. 1, Conemaugh.
Podpredsednik: JAKOB KOCIAN, Box 584, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJEM BITTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: ALJOŠA HAVDEK, Box 1, Dunle, Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. P. Box 224, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, Box 4, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 274, Thomas, W. Va.
II. nadzornik: ANDREJ VITORIĆ, P. O. Box 518, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ FOMBACH, 1851 E. 5th St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOŠIĆ SVOBODA, 555 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 264, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 134, Primrose, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. M. BRALLINER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Cesjena društva, enimoma njih uradniki, so nujno prešli, pošljati denar naravnosti na blagajnik in nikogar drugemu, vse dobeso je na glavnega tajnika. V sklopu do opisano društveni tajnik pri mesečnih posredovalcev, ali sploh kjerisibodi v porodil blagajna tajnika kakor pomanjkljivosti, nad to nemudeno nasnadno na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje ne pravi.

Drustveno gizalo: "GLAS NARODA".

:: Vladar sveta. ::

ROMAN.

Spissi Aleksander Dumas. — Za "Glaš Naroda" poslovenil J. Terč.

"Kakor so večinoma vse! Naj bode! Jaz ne razumem ničesar. Rada bi samo vedela, zakaj jo ne morete pozabiti. Toda spredvi boste, da bi bil zakon s tako žensko za Vas nesreča."

"Prav imate, toda rana se ni zaceljena!"

Slutil je, da pripisuje Evgenija njegovo zamišljenost tej prvi ljubezni. Razmerja do Terezije ji ne sme izdati pod nobenim pogojem.

"Skoraj bi Vas imela za premalo močnega."

"Ah!" se je nasmehnil Don Lotario, "kako znate Vi filozofati o ljubezni. Nikdo bi ne vrzel tega in ljude se celo pravijo, da Vam je ljubezen tuja. Jaz bi sodil ravno nasprotno."

"Ljubezen da mi ni znana?" je zaklicala pevka in žarko pogledala mladeniča. "Prepričana sem, da lahko osrečim moža, katerega ljubim."

"Da, največja sreča je vroča ljubezen! Srečen mož, ki bo ob Vaši strani. Toda se nekaj gospodina! Kako veste, da bi ljubili, ake ne ljubite?"

"Kdo Vam pa pravi, da ne ljubim?" je vprašala Evgenija. Don Lotario jo ni razumel, ne nje, ne njenih pogledov.

"Kako vendar znate skrivati svoje občutke!"

Evgenija je nadaljevala:

Noben ne bode zvedel ničesar o ljubezni, ki mi je skrita globočko v srcu."

"Toraj ljubite na skrivaj in si ne upate tega izdati."

"Idat!" je zaklicala pevka, "ali mora ženska izdati da ljubi. Saj vendar mora možki izreci prvo besedo."

"Ali on, ki ga ljubite, ne sluti nič o Vaši ljubezni?" je vprašal Spanec.

Ko je govoril mladenič o skriveni ljubezni je Evgenija zarudela.

Tudi tega ni Don Lotario zapazil.

"Gospodična" je rekel naposled, "oprostite mi. Predale sem zaščit. Kako moram vprašati kaj takega! Mogoče ljubite ne stročno?"

"Nesrečno!" je ponovila Evgenija počasno. "Nesrečno? Mogče?"

"Oprostite! Oprostite! Spozabil sem se!"

"Sedaj vem, da ljubim nesrečno!" je rekla Evgenija in sklonila glavo. "Moj Bog, kaj sem storila! Kako bode svet sodil o meni?"

Mladenič je postal silno nemiren. Spoznal je, da ga ljubi Evgenija.

"Gospodična, kaj naj Vam rečem? Mogoče, da ga poznam? Ali sem biti Vaš prijatelj, zanepnik! Ali smem govoriti z onim možkim?"

"Ne, ne!" je zaklicala Evgenija in vstala. "Odidite. Don Lotario, pozno je že."

Sla je proti vratom toda naenkrat jo je zapustila moč; omamila je in Spanec jo je vjel v svoje narocje.

"Moj Bog, stoj mi ob strani! Daj mi moči, da prenesem!" je stekala pevka. "Težko je, silno težko! Zaničuje me zaradi Rosalbe!"

Don Lotario je vstrepetal. Beseda je bila izgovorjena v omedlevici.

Ko jo je posadil na stol, se je zavedla.

Spanec je rekel skoraj sepečljaje:

"Ne zaničujem Vas. Jaz ljubim drugo, jaz ljubim Terezijo, vrijetljivo Vaše matere!"

"Toraj drugo!" je kriknila in v očeh se ji je zasvetil ogenj ljubosumnosti. "In ona živi, kje je? Govorite!"

"Om živi, toda ne vem kje in kako. Mislim, da me ne ljubi, toda jaz jo ljubim!"

"On jo ljubi!" je govorila sama s seboj. "in to je dovolj. Odidite, Don Lotario, nikdar več Vas nočem videbiti!"

Spanec je spošljivo pozdravil in odšel. Kočijo je postal na prej, sam se je napotil v klub.

Se nikdar ni bil slabše razpoložen. On nesrečen, je napravil še drugo bitje nesrečno. Zakaj ne ljubi Evgenija koga drugega, zakaj ljubi on Terezijo? Kako čudna je usoda, kako čudno je življenje! Ali bi ne bilo boljše, če bi ga preje končal?

Skrušnja.

V društvu samomorilcev ga je že pričakoval lord Bilser. Mladenič je bil tako bleđ, da so ga vsi začudenji opazovali. Molče se je vse delil v rekel:

"Prosim gospoda predsednika, da naj me zapiše v društvo. Po natančnem prenisiščevanju sem prišel do zaključka, da bi bilo najboljše tako."

"Dobro, se je oglasil lord Bilser, začasni predsednik. "jaz nimam ničesar proti temu. Toda prej, gospod Lotario, moram z Vami na samem govoriti."

Zapustila sta salon in ťa mimo že prej imenovanih smrtnih sobah. Razsvetljava je bila tako slaba, da nazadnje že ni vedel Don Lotario kje se pravzaprav nahaja. Stopila sta v veliko temno sobo. Na stropu je bila mala svetilka, tako urejena, da je le medjo obavetljevala mal krog sredi sobe.

Zrak je postal nenačoma težak. Španec je sedel na zofu in težko sopol. Polastil se ga je nek čuden nemir. Zdelo se mu je kot da bi se potapljal.

Mel si je oči in poskušal jasno misliti. V sobi je nastajala vedno večja vročina. Glava mu je hotela početi, jezik je bil brez sline, oči ni mogel odpreti.

Hipoma mu je šinila neka misel skozi možgane. V sobi je začelo smrdeti po oglju. Bil je toraj v prvi sobi; preskušati so ga hoteli.

Pomiril se je in se slednjč celo nasmehnil. Če je to skrušnja, zakaj bi jo ne prestal. Toda kaj bi bilo, če bi mu še pravčasno ne prehitel na pomoč. Umrli bi!

Umrl! In kaj je ako umre? Saj je vendar zato stopil v društvo. Vsega bi bil rešen.

Tako lepo občutke je imel. Kakor da bi splaval v morju in z njim na tisoče angeljev in obraz vsakega je bil podoben Tereziji. Slisal je krasno godbo in godba je bil njen glas. Nežna sapica mu je obkrožala obraz in sapica je bila njen dihljak. Šel je naprej, naprej v kraljevstvo luči.

"Dobro! Dobro!" je zadonel možki glas. "To ste dobro prečital, Don Letarie."

Mladenič je odprl oči. Nahajal se je v razsvetljeni dvoranji. Dva gospoda sta sedela ob njem in mu molila pred nos ozivljajoče tekocene.

"Skoraj mrtvi ste bili", je rekel lord Bilser. Sami bi se ne mogli več reči. Priporočujte, kako je Vam bilo pri sneu.

Mladenič si je zbral misli. Lepo je bilo, kakor krasne sanje. Po tihem se je jezik na lorda, ki ga je zbudil iz tako sladkega sanja.

Pojasnil jim je vse, kot je vedel in znal in je pristavljal, da se bode le na ta način usmrtil. Nekateri so mu ugovarjali, Lord Castelford je bil za vislice.

Nato se je vršila seja. Prebrali so postave in Španec je moral obljubiti, da si ne bode nikjer drugod končal življenja, kot v društvenem poslopu.

Lord Bilser mu je rekel, da ga bode prihodnji dan obiskal s grofom Ermonville. Društveno premoženje mu je bilo na razpolago.

Zadovoljen je zapustil mladenič dvorano. Mladenič, ki je sklenil račun s svetom,

(dalej prihodnje)

NAZNANILO

kateri so pooblaščeni pobirati naročila "Glaš Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v naši stroki spadajoče posete.

San Francisco, Cal.: Ivan Starha. Denver, Colo.: John Deane in A. J. Terbovci. Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Culig.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Anton Saftich. Indianapolis, Ind.: Alojzij Rudman. Depue, Ill.: Dan Bodovinac. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec. Muddy, Ill.: John Batich.

La Salle, Ill.: Mat. Kompa in Josip Medlic.

Joliet, Ill. in okolico: Frank Bambach. Mineral, Kans.: John Stalc.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovsek in Math. Ogrin.

S. Chicago, Ill.: Frank Cerna. Springfield, Ill.: Matija Barborić. Frontenac, Kans. in okolico: Frank Kerne.

Calumet, Mich. in okolico: Pavel Shultz.

Manistique, Mich. in okolico: B. Kotzschmar.

South Range, Mich. in okolico: M. D. Likovski.

Chisholm, Minn.: K. Zgone in Frank Medved.

Ely, Minn. in okolico: Ivan Gouze, Jacob Skjerjanc in M. L. Kapsch.

Ely, Minn.: John Težak.

Evelleth, Minn.: Jurij Kotze in Alojzij Bradek.

Gilbert, Minn. in okolico: Louis Vessel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouš.

Nashwaik, Minn.: Geo Maurin.

St. Louis, Mo.: Mike Grabian.

Albridge, Mont.: Gregor Zobec.

Bethel, N. Y.: Alojzij Cerkev.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregor.

Cleveland, Ohio: Frank Sašer, J. Marinic in Chas. Karlinger.

Bridgeport, Ohio in okolico: Andrej Horvat.

Barberton, Ohio in okolico: Alojz Balant.

Collinwood, Ohio: Math. Slapnik.

Lorain, Ohio in okolico: Andrej Bomba.

Youngstown, Ohio: Anton Kikelj.

Oregon City, Oregon: M. Justin.

Allegheny, Pa. in okolico: M. Klarich.

Bridgeton, Pa.: Ivan Germ.

Burdine, Pa. in okolico: John Keržnik.

Carnegie, Pa. in okolico: Urh K. Jakob.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Broughton, Pa. in okolico: Anton Demšar.

Export, Pa. in okolico: John Prostor.

Forest City, Pa.: Karel Zalar.

Irwin, Pa. in okolico: Frank Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenia.

Meadow Lands, Pa.: Geo Schultz.

Monroe, Pa.: Ivan Čebul.

Pittsburg, Pa.: Franci Podvaršnik.

Unity Sta., Pa.: Joseph Skerli.

Steilot, Pa.: Jon. A. Pibernik.

Willcock, Pa.: Frank Seme.

Scofield, Utah in okolico: Ivan Sem.

Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta.

Ravensdale, Wash.: Jakob Romšek.

Benwood, W. Va.: Hoffmann.

Thomas, W. Va. in okolico: Josip Rus.